

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Casvvm Conscientiae De Sacramentis

Gretser, Jacob

Ingolstadii, 1611

Antipharmacum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40295

satam aut leuatã ducere cur licet Christiano Christianam ducere? An est maior cognatio ista ex ceremoniis seu signo Sacramenti contracta, quã quæ ex re ipsa Sacramenti? An non Christianus est frater Christiana sororis? An nõ baptisatus, baptisata spiritualis frater? Quid in sanimus? Quid si quis uxore suam erudiat in Euangelio & fide Christi; factus hoc ipso verè pater eius in Christo, an non liceat uxorem eius manere? An Paulo non licuisset puellam ex Corinthiis ducere, quos omnes in Christo genuisse iactat? &c.

Antipharmacum.

VIDES, quomodo bestia, nil nisi nugas effutiens, tonet ac paratragœdies? Cognatio spiritualis iam restricta est à Concilio Tridentino sess. 24. cap. 2. ita ut eam non contrahant, nisi patrini cum baptizato & parentibus baptisati. Item, baptisans cum baptisato & parentibus baptisati. Similiter in Confirmatione, nemo contrahit cognationem spiritualem, nisi patrini vel patrini cum confirmato & parentibus confirmati: Item confirmans cum eodem confirmato eiusdemq; parentibus. Itaque non est, quod Lutherus amplius clamet *de confraternitatibus & consoreitatibus.*

Et quamuis iure antiquo ad filios quoque cognatio spiritualis extenderetur; ita ut qui ex baptismo spirituales fratres & sorores essent; matrimonium inter se validè contrahere non possent: nihil tamen suis clamoribus contra hoc Ecclesiæ decretum efficit Lutherus. quia, Ecclesia prohibere potuit hanc *confraternitatem & consororitatem*, ut loquitur Lutherus: & illam generalem, quæ ex ipso Christianismo oritur, prohibere non potuit: quos enim matrimonio Christiani sibi copulassent; si eos, qui ex Christiana fide inter se sunt fratres & sorores, sibi iungere non potuissent? Nam si Lutherus
magi-

Magistratui politico eam concedit potestatem, vt matrimonij contractum ampliare, vel restringere, certisq; legibus temperare queat; ita vt matrimonium, iudicio Lutheri, non constet, si contra leges illas ineatur: mirum sanè foret, si Ecclesia, ante Lutherum, quæ toto orbe diffundebatur, tantum potestatis non habuisset; vt matrimonio certos limites præfigeret.

Quando Dux Mauritius tertium gradum concedit; Elector autem prohibet, vt Lutherus testatur: tunc tam illius concessio, quàm huius prohibitio valida est: & subditus prioris validè contrahit in tertio gradu; subditus posterioris validè non contrahit, Luthero iudice:

At verò, quando iustas ob causas Ecclesia impedimentum aliquod sancit; tunc Lutherus buccis tumentibus vociferabitur: *Vide, quàm sit libertas Christiana per cecitatem humanæ superstitionis oppressa? Homo non habuit ius tales leges condendi; & Christianis per Christum libertas donata est super omnes leges hominum. Coniunctio viri & mulieris est iuris diuini, quæ tenet, quocunque modo contra leges hominum & cætera contigerit: debentque leges hominum ei cedere sine villo scrupulo.* Ergò & lex illa Electoralis de non contrahendo in tertio gradu libertati matrimonij & Christianismi cedere debet.

In Captiv. Babilon.

Cognatio ex Catechismo, qui præcedit baptismum, de qua etiam Lutherus, nunquam inter impedimenta matrimonij dirimentia numerata est; sed inter impedientia tantum: & quidem ita, vt nunquã pro grandi obice habita fuerit. De quibus omnibus videri possunt, quæ disputantur in supplemento Tertix partis D. Thomæ q. 56. & ab aliis alibi.

Quæritur XXI. de cognatione Legali? Respondet Lutherus; *quæ humanum figmentum est, ne teruntij quidem*

dem estimandum. Huic ergò nouo Euangelistæ non tantum Canonica, sed & ciuilia iura cedant oportet.

Quæritur XXII, quid sentiendum de infidelitate? Respondet Lutherus; *Noueris matrimonium æquè externam rem esse, ac alias mundi negociationes. Vt ergò cum Gentili, Iudæo, Turca, heretico edere, bibere, in soporem me collocare, itineri accingi, mercari, loqui & agere possum; sic & cum iisdem matrimonium contrahere possum; nec stultarum legum id vetantium angare curâ. Reperiuntur Christiani, qui in corde peiores sunt per infidelitatem, quàm vlli Iudæi, Turca, aut heretici. Porrò gentilis æquè à Deo in marem & feminam conditus est benè & absolutè, vt D. Petrus, D. Paulus, & sancta Lucia, vt interim de Pseudochristianis, & titulo tenus Christi professoribus nihil dicam.*

In Captiuitate Babylonica ita insanit Lutherus: *Nec huic impedimento consenserim, quod vocant religionis disparilitatem, vt nec simpliciter, nec sub conditione conuertendi ad fidem, liceat ducere non baptisatam. Quis hoc prohibuit? Deus an homo? Quis hominibus potestatem facit prohibendi sic nubere?*

Dicamus & nos. Quis tertium gradum prohibuit, Deus, an princeps Elector? sub Duce Mauritio conceditur tertius gradus plenus, id est, in linea vtrinq; equali, sed semiplenus in equali linea prohibetur, vt inquit Lutherus in Epist. ad Hessum Vratislauensem Prædicantem, quæ exstat Tom. 1. Colloq. Latinor. sub finem. Quæramus & nos cum Luthero; *Quis hominibus potestatem facit prohibendi sic nubere?* Et tamen de lege Ducis Mauricij subdit Lutherus: *Istis ordinationibus Magistratum statimus; quia ministrorum Verbi non est leges, mores ciuiles condere: pertinet hoc ad magistratum ciuilem, qui potest disporre, & iudicare de hereditatibus, successioneibus, quæ ex coniugio*

iugio veniunt. Ideo & coniugium debet legibus ordinari. Hæc Lutherus, qui legibus à Duce Mauritio circa Matrimonium latis stare vult: & legibus ab vniuersali Ecclesia eâdem de re latis stare detrectat. Quæ hæc infania?

Quæritur XXIII. de crimine. Respondet Lutherus: In hoc dissentiunt, vt non satis sciant, quàm multiplex fingere debeant: attamen ferè hæc tria confingunt. Si quis puellam vitiat, eius sororem, aut cognatam in coniugem habere non potest. Deinde, cum qua adulteratus est quispiam, eam, defuncto vita marito, ducere non potest. Postremò, si vir aut uxor eius, quem deperit, caussa, maritum suum occiderit, illi postea nubere non potest. Hic supra quam dici potest, stultos pluit. Tu verò iis nullam adhibeas fidem, neq; turberis iisdem. Diabolus est, à quo agitantur. Crimina & peccata sanè punienda sunt: alia tamen mûlta, quàm coniugij vetatione. Nullum ergò crimen, aut flagitium Matrimonium impedit, &c.

In Captiuitate Babylonica clamat Lutherus: Idem rigor stultitia, imò impietatis est, Impedimentum criminis, scilicet, ubi quis duxerit prius pollutam adulterio, aut machinatus fuerit in mortem alterius coniugis, quò cum superstite contrahere possit. Obsecro, unde iste rigor hominum in homines, qualem nec Deus vnquam exegit? An ignorare se simulant, Betschaba uxorem Vria vtroque crimine impleto, id est, præpollutam adulterio, & occiso viro, tamen ductam à David sanctissimo viro? Si lex diuina hæc fecit, quid faciunt homines Tyranni in suos conseruos?

Dicamus nos; si tertium gradum non prohibet DEVS: si aliquorum matrimonia etiam in secundo gradu non vetat; quis iste rigor stultitiæ, seu impietatis est tertium gradum & secundum prohibere, vt prohibet Elector; eum DEVS tale interdictum non tulerit; etiam in secundo gradu, quoad quasdam personas. Si lex diuina hæc

non fecit, quid faciunt homines Tyranni in suos conseruos? Meritò autem hoc impedimentum à Christiana Ecclesia introductum est, vt sit retinaculum indomitæ libidinis, quæ aliquando ad truculenta etiam facinora homines impellit.

Quæritur XXIV. num tolerandum sit, vt alter coniunx ob crimen commissum, plectatur hac pœna, ne debitum à suo coniuge poscere queat? Respondet Lutherus, id minimè tolerari debere. *Viden' inquit, quid per suos in coniugij statu efficiat Satanas? Maritum & uxorem in eundem collocat thalamum, inquit; Ne sis vir, & ne sis mulier; ignem scilicet & stramina componit, & iuxta vetat, vt ardeant. Si decima huius præcepti portio imponeretur Pontifici; vt in rabiem adigeretur, vt insaniret, deq; violentia & iniuria quereretur? Apage sis ingentibus cum morionibus istiusmodi. Liberum tibi coniugium relinque, perinde ac Deus instituit, peccataque & crimina aliter punias, quàm cum Matrimonio, adeoque aliis flagitiis. Nam, si ex Lutherani Euangelij plenitudine Monachus Monacham ducere potest, caussa nulla amplius apparet, cur vllus cuiusque, quamcunque ducere volenti, obex opponatur; aut vsus contracti matrimonij ob vllum flagitium prohibeatur, aut restringatur, quia si id, quod maius est, alicui ludus & iocus est; multò magis id quod in eodem vel affimili genere minus est, eidem ludus ac iocus videbitur, atq; adeo nulla lege vetandum.*

Quæritur XXV. de publica honestate: num, si sponsa mea è vitâ migret, & indormiscat, priusquam eam domum recepero, liceat mihi sororem eius aut cognatam vsq; ad quartum gradum ducere. Papa respondet negatiuè, inquit Lutherus; eo quod ei videatur & appareat honestum esse hoc, vt non
faciam

faciam, niſi pecunias expendero; tum enim omnis mox inhoneſtas euauuit.

At Lutherus ſuos caſus ſecutus, reſpondet affirmatiuè: quia ſupra accepisti, me, defuncta uxore, eius ſororem, & qualemcunque cognatam ducere poſſe, præter matrem eius & filiam. (quanto magis ſororem & qualemcunque cognatam ſponſa ducere licebit?) Hic tibi murus aheneus eſto, & quidquid ſtulti iſti nugati fuerint, ſine. Ego enim ſum, qui hoc ſanxi, Martinus Iſlebicus, Elias tertius. *av-
ròs è Qa.* Nullus contra hiſcat aut ſciſcat.

Quæritur XXVI. quid ſentiendum de impedimento Ordinis? Reſpondet Lutherus in Captiuitate Babylo- nica: Hoc impedimentum merum eſt hominum commen- tum, præſertim cum garriant, eo dirimi etiam contractum, ſemper ſuas traditiones ſuper Dei mandata exaltantes, &c. Eſt ergo inter ſacerdotem & uxorem verum & inſeparabile matrimonium, mandatis diuinis probatum. Quid ſi impij ho- mines illud prohibeant aut dirimant mera tyrannide ſua? Eſto, ſit illicitum apud homines, licitum tamen eſt apud Deum, cuius mandatum ſi contra hominum pugnet mandata, eſt præfe- rendum.

Antipharmacum.

HÆC Lutherus pro ſe & ſuis ſcripſit. quia, niſi talia ſcripſiſſet, & imperitis hominibus perſuaſiſſet, omnes Lutherum, Carlſtadium, Ionam, Amſtorphium, Zuuinglium, & innumerabiles alios pro nebulonibus habuiſſent: quippe qui ſacris Ordinib. initiati, mer- trices ſibi ſub ſpecioſo matrimonij nomine copularint.

Quæritur XXVII. quid de impedimento Voti ſentiendum, ſi quis vel intra vel extra Monasteria caſtitem voverit. Reſpondet Lutherus, ſermone de Matrim.